

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งผู้วิจัยสรุปการวิจัยเป็นลำดับดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาตัวแปรด้านความพร้อม ความวิตกกังวล และการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของผู้ให้คำปรึกษาที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5.1.1.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านความพร้อมและความวิตกกังวลกับการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้ให้คำปรึกษา

5.1.1.3 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ในการพยากรณ์การปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้ให้คำปรึกษา โดยใช้ตัวแปรด้านความพร้อม และความวิตกกังวลของผู้ให้คำปรึกษาเป็นตัวพยากรณ์

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

5.1.2.1 ตัวแปรด้านความพร้อมและความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้ให้คำปรึกษา

5.1.2.2 ความพร้อมและความวิตกกังวลของผู้ให้คำปรึกษาสามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้ให้คำปรึกษาได้

5.1.3 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ปฏิบัติงานใน

หน่วยงาน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ $\pm 5\%$ จำนวน 260 คน โดยมีวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

1. ดำเนินการสุ่มจังหวัดในแต่ละเขต ร้อยละ 50 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling)
2. ดำเนินการสุ่มอำเภอในแต่ละจังหวัด ร้อยละ 50
3. สุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์จากทุกอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง หน่วยงานละ 2-3 คน โดยวิธีการสุ่มตามโควตา (Quota Sampling)

5.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ชุดที่ 2 แบบวัดความพร้อม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องโรคเอดส์ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบ ถูก ผิด จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบวัดทัศนคติต่อโรคเอดส์ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบวัดทัศนคติต่อโรคเอดส์ของ ดุษฎีวราณ เรื่อง รุจิระ (2532) ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบวัดความรู้เรื่องการให้คำปรึกษา เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบ ถูก ผิด จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 4 แบบวัดทัศนคติต่อการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 15 ข้อ

ชุดที่ 3 แบบวัดความวิตกกังวล เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดความวิตกกังวลของ Spielberg (1983) ซึ่งแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดยชนิดา คชภักดี และคณะ จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 4 ระดับ คือมากที่สุด ค่อนข้างมาก มีบ้าง ไม่มีเลย

ชุดที่ 4 แบบวัดการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ คือ เสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่ได้ปฏิบัติ

5.1.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.5.1 ขอข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ กับเครือข่ายการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ เขต 5 เขต 6 และเขต 7 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5.1.5.2 ส่งแบบวัดทางไปรษณีย์ ถึงนายแพทย์สาธารณสุข และผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขออนุญาตแจกแบบวัด และขอความร่วมมือจากผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ตอบแบบวัด และส่งกลับมายังผู้วิจัยตามเวลาที่กำหนด จำนวน 266 ชุด รวมเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ ได้แบบวัดกลับคืนมาจำนวน 229 ชุด อยู่ในสภาพสมบูรณ์ จำนวน 221 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 86.46

5.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได

5.1.7 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ความพร้อมของผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้เรื่องโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง ด้านทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้เรื่องการให้คำปรึกษา และด้านทัศนคติต่อการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความวิตกกังวลของผู้ให้คำปรึกษา อยู่ในระดับปานกลางและการปฏิบัติตาม

กระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง

3. ความพร้อมด้านทัศนคติต่อโรคเอดส์และความพร้อมด้านทัศนคติต่อการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความวิตกกังวลและทัศนคติต่อการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ร่วมกันสามารถพยากรณ์การปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ได้ ร้อยละ 25.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .5050

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ส่วนใหญ่ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาเป็นงานรอง เนื่องจากผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาส่วนมากมีงานหลักคือการให้บริการผู้ป่วย ซึ่งเป็นงานประจำวันอยู่แล้ว ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งหากจะทำให้งานมีประสิทธิภาพ ควรมีการมอบหมายให้ผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ได้มีหน้าที่โดยตรง และควรทำหน้าที่เดียว คือ การให้บริการปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ เพื่อให้งานบริการให้คำปรึกษามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2. จากการศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อโรคเอดส์และทัศนคติต่อการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ ดังนั้นในการฝึกอบรมผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ควรมีการประเมินทัศนคติของผู้ให้คำปรึกษาก่อน และหลังการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความวิตกกังวลเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกใน

การพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการเสริมสร้างกำลังใจโดยการนิเทศงานผู้ให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ให้คำปรึกษาได้พบประสบการณ์ความรู้สึกและเกิดแนวทางในการให้คำปรึกษาที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้ให้คำปรึกษาในเชิงคุณภาพ โดยมีการสังเกตและการสัมภาษณ์ร่วมด้วย
2. ควรศึกษาหากระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม
3. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ เช่น ลักษณะบุคลิกภาพ แรงจูงใจ ความร่วมมือรู้สึก ประสบการณ์การทำงาน และบรรยากาศขององค์กร เป็นต้น
4. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความวิตกกังวลของผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ เช่น บุคลิกภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และค่านิยม เป็นต้น เพราะปัจจัยเหล่านี้อาจมีผลทำให้ผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์มีระดับความวิตกกังวลที่ต่างกัน
5. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้ให้คำปรึกษาที่มีความวิตกกังวลขณะเผชิญ และความวิตกกังวลแฝง เนื่องจากอาจมีผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ได้